

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

Finance & Control

voltijd/deeltijd

Saxion Hogeschool

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Finance & Control
voltijd/deeltijd

Saxion Hogeschool

CROHO nr. 35520

Hobéon Certificering

Datum

27 januari 2020

Auditpanel

R.J.M. van der Hoorn MBA

J.J. Berendsen-de Kruijf MSc BA

prof. dr. ir. J.M. Bots

G. Teunissen

Secretaris

I.M. Gies Broesterhuizen BEc

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	23
6.	AANBEVELINGEN	25
BIJLAGE I	Scoretabel	27
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	29
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	33
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	35

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Saxion Hogeschool	
status instelling	Bekostigd onderwijs	
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief d.d. 12-04-2018	
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Finance & Control	
registratienummer croho	35520	
domein/sector croho	Economie	
oriëntatie opleiding	Hbo	
niveau opleiding	Bachelor	
graad en titel	Bachelor of Science	
aantal studiepunten	240 EC	
leslocaties	Enschede	Deventer
varianten, afstudeerrichtingen en onderwijstaal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voltijd, Nederlands ▪ voltijd (studieroute <i>International Finance & Accounting</i>), Engels 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voltijd, Nederlands ▪ voltijd (studieroute <i>International Finance & Accounting SDP</i>), Engels ▪ deeltijd¹, Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	14 november 2019	

¹ Deze reguliere deeltijdvariant van de hbo-bacheloropleiding Finance & Control faseert uit (zie ook Hoofdstuk 3 - Inleiding).

2. SAMENVATTING

De hbo-bacheloropleiding Finance & Control (F&C) verzorgt Saxion Hogeschool (Saxion) op de locaties in Enschede en Deventer. De voltijdvariant van F&C kent drie studieroutes:

- een Nederlandstalige studieroute (F&C-VT);
- een Engelstalige studieroute *International Finance & Accounting* (IFA) en;
- een verkorte studieroute daarvan, *International Finance & Accounting Short Degree Program* (IFAS).

De reguliere deeltijdvariant van de opleiding F&C faseert uit². De opleiding leidt al haar studenten op tot bedrijfseconomen, die zich richten op het beheersbaar maken van de organisatie in haar geheel en de onderliggende processen in het bijzonder.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten van alle studieroutes van de opleiding F&C zijn gebaseerd op hetzelfde landelijke beroeps- en opleidingsprofiel uit 2016. In elke studieroute legt de opleiding, mede vanwege de context waarin afgestudeerden terecht komen, wel andere accenten. Zo leidt de studieroute F&C-VT op tot het werken in regionale MKB-ondernemingen en zijn studenten van de studieroutes IFA(S) werkzaam in internationaal opererende organisaties in Nederland of daarbuiten. Daarbij hanteert de opleiding voor elke studieroute ook verschillende doelstellingen rond de internationale oriëntatie. Bij F&C-VT ligt de focus op *internationalisation@home* en bij IFA(S) op het leren werken in een internationale context.

In het studiejaar 2018-2019 is de opleiding voor de studieroute F&C-VT gestart met een nieuw afstudeerprogramma op basis van (i) een herziene visie op het beroep en (ii) een door Saxion zelf opgesteld onderscheidend profiel: *F&C-VT leidt wendbare, onderzoekende en kritische (beginnend) finance professionals op met een brede blik naar buiten.*

Alle studieroutes leiden op tot een onderzoekende bedrijfseconoom; een kritische en nieuwsgierige houding en onderzoek toepassen zijn belangrijker dan alleen onderzoek uitvoeren. Onderzoekend vermogen maakt expliciet of integraal onderdeel uit van de beoogde leerresultaten van de verschillende studieroutes.

De opleiding onderhoudt haar profiel door structurele afstemming met vakgenoten en het eigen relevante (inter)nationale werkveld.

Het auditpanel komt voor deze standaard tot het oordeel 'voldoet'. Het vindt de accenten die de opleiding per studieroute in de beoogde leerresultaten legt, passend bij het beroep en de visie op onderzoekend vermogen helder. Bovendien heeft het waardering voor het nieuwe profiel van de studieroute F&C-VT. De opleiding kan haar studieroutes nog nadrukkelijker onderscheiden van andere F&C-opleidingen in Nederland door het lectoraatsthema *Blockchain* meer toe te snijden op het bedrijfseconomische domein.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De inhoud en vormgeving van de programma's zijn per studieroute op een doordachte wijze afgestemd op de desbetreffende doelgroep. Het onderwijs kenmerkt zich door een continue oriëntatie op de beroepspraktijk. Bij F&C-VT en IFA vindt die oriëntatie ook daadwerkelijk in de beroepspraktijk plaats. Bij IFAS is die oriëntatie veelal via casuïstiek uit de beroepspraktijk zichtbaar.

² Saxion Hogeschool participeert sinds 2016 in het Experiment leeruitkomsten. Zij biedt al het deeltijdonderwijs sindsdien aan in een aparte academie, te weten de Saxion Parttime School, zo ook van de opleiding F&C. In juni 2019 ontving SPS een positief oordeel van het auditpanel over de kwaliteit van haar deeltijdonderwijs. Dit oordeel neemt de NVAO over in het accreditatiebesluit van de opleiding F&C. De uitfaserende deeltijdvariant van de opleiding F&C maakt derhalve geen onderdeel uit van deze visitatie.

Studie-route	Locatie	Omschrijving
F&C-VT (oud en nieuw) <i>Nederlands-talig</i>	Enschede en Deventer	Het curriculum van F&C-VT bestaat op beide leslocaties uit een uitfaserend programma (jaar 1 en 2) en een nieuw programma (jaar 3 en 4). Het oude curriculum had een indeling op vakinhoud. Bovendien verzorgde de opleiding met de opleidingen <i>Accountancy</i> en <i>Finance, Tax & Advice</i> een gezamenlijk curriculum in jaar 1 en 2. In het nieuwe programma staan mooie authentieke beroepstaken centraal en zijn kennis en vaardigheden ondersteunend in de vorm van workshops. Vanaf september 2020 start het nieuwe curriculum (jaar 1) op beide leslocaties. Vanaf september 2021 is ook jaar 2 vernieuwd.
IFA <i>Engelstalig</i>	Enschede	Binnen het kader van het landelijke profiel is een curriculum opgesteld met extra aandacht voor de internationale context. Zo is het onderwijs bij IFA in vergelijking met het oude programma F&C-VT meer modulair opgebouwd en de semesterstructuur van IFA bevordert meer mogelijkheden tot internationale studentmobiliteit. Bovendien is leren in international classrooms met meer dan 15 verschillende nationaliteiten belangrijk om na de studie in een internationale context te kunnen werken.
IFAS <i>Engelstalig</i>	Deventer	Vrijwel alle 'courses' van IFAS biedt de opleiding ook aan bij IFA. De docenten en toetsen zijn identiek. Het IFAS-programma is een of twee jaar en sluit aan op de voorkennis en praktische ervaring van studenten opgedaan bij de vooropleiding in het land van herkomst. IFAS-studenten volgen verplicht het extra vak <i>Professional Development & Communication</i> om zich de <i>Westerse manier van denken en doen</i> eigen te maken.

Tabel 1 – Studieroutes voltijdvariant F&C

Internationalisering krijgt in elke studieroute een passende plaats. Binnen de opleiding bestaan daarnaast mooie initiatieven om de internationale oriëntatie in alle studieroutes verder te versterken (bijvoorbeeld de *Managementgame* en het *Berkeley-project*). Het Engelstalig IFA(S)-programma is van meerwaarde, omdat de opleiding studenten in een international classroom met verschillende nationaliteiten voorbereidt op het werken bij internationale bedrijven. Wel mag het niveau van Engels van de studenten volgens het auditpanel en de studenten omhoog.

In de programma's van alle studieroutes zijn separate en geïntegreerde elementen zichtbaar die gezamenlijk de onderzoekslijn vormen. Met de komst van de lectoraten *Business Models* en *Blockchain* is de wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek in de studieroute F&C-VT toegenomen.

De opleiding beschikt over een deskundig en betrokken docententeam, waarvan 88% master opgeleid en 8% gepromoveerd is. De meeste docenten verzorgen onderwijs op beide leslocaties. Alle docenten die bij de studieroutes IFA(S) betrokken zijn, hebben minimaal het niveau Engels Cambridge C1. De inbreng van praktijkervaring door de docenten in het onderwijs waarden de studenten het meest.

De opleiding biedt studenten een open en transparante leeromgeving. Voor studenten met een persoonlijk probleem of een functiebeperking is de studieloopbaanbegeleiding zinvol. Positief is daarnaast de aandacht die in de studiebegeleiding van de studieroutes IFA(S) uitgaat naar het eigen maken van de Westerse (onderwijs)cultuur.

Het auditpanel komt voor deze standaard tot het oordeel 'voldoet'. Het auditpanel is vooral onder de indruk van de authentieke beroepstaken die F&C-VT-studenten in het nieuwe programma daadwerkelijk in de praktijk uitvoeren. Het gezamenlijk optrekken van de studieroutes tijdens het verdere ontwerp en de uitvoering van het nieuwe programma vindt het auditpanel belangrijk. Ook kan de opleidingscommissie nog aan toegevoegde waarde winnen.

Standaard 3. Toetsing

De toetsprogramma's van de verschillende studieroutes van de opleiding beschrijven het geheel aan tentamens, toetsvormen en studiepunten. In elke studieroute zet de opleiding een passende mix aan toetsvormen en een breed scala aan kwaliteitsborgende mechanismen in. In het toetsstelsel van de studieroutes F&C-VT (oud) en IFA(S) staat summatieve toetsing centraal in overwegend schriftelijke toetsen. In het toetsstelsel van F&C-VT (nieuw) staat met name formatieve toetsing in beroepsproducten centraal, waarbij sprake is van een meer holistische beoordeling.

Het niveau van de tussentijdse toetsen die het auditpanel van de studieroutes heeft ingezien, is toereikend. De examen- en toetscommissie geven aantoonbaar invulling aan hun kwaliteitsborgende rol.

Het auditpanel komt voor deze standaard tot het oordeel 'voldoet'. Hoewel het nieuwe toetssysteem in alle studieroutes nog in ontwikkeling is, heeft de opleiding structureel aandacht voor de kwaliteitsborging en -verbetering van het toetsen en beoordelen. De examen- en toetscommissie vormen hierin een kritische gesprekspartner voor de opleiding. Kleine verbeterpunten zijn het op orde brengen van de toetsdossiers en een bij de toets passende tentamentijd.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

In het studiejaar 2018-2019 studeerden de eerste studenten die het nieuwe afstudeerprogramma F&C-VT volgden, af. Het auditpanel heeft daarom zowel eindwerken van het nieuwe als van de oude afstudeerprogramma's van F&C-VT en IFA(S) bekeken. Studenten laten in al deze eindwerken zien, dat zij de beoogde leerresultaten hebben behaald. De beperkte diepgang van de methodologische onderbouwing in het *Research en Advisory Report* van IFAS vindt het auditpanel wel een verbeterpunt, maar gezien het beperkte aantal EC's dat voor deze opdracht staat, niet opmerkelijk. De beoordelingen van de eindwerken zijn navolgbaar. De werkveldvertegenwoordigers uitten zich positief over het niveau van afstuderen en het type professional dat de opleiding aflevert.

Het auditpanel komt voor deze standaard tot het oordeel 'voldoet'. De eindwerken van alle studieroutes voldoen reeds aan het hbo-bachelorniveau en in het nieuwe afstudeerprogramma, ontwikkelen studenten zich tot onderzoekende en kritische beginnend finance professionals waar het (toekomstige) werkveld om vraagt. Door het afstudeerprogramma van IFA(S) meer in lijn te brengen met het nieuwe afstudeerprogramma F&C-VT, verwacht het auditpanel dat ook IFAS-studenten in de eindwerken een sterker onderzoekend vermogen zullen tonen.

Algemene conclusie:

Aansluitend bij de Saxion-visie *Doeners met Denkkraft* werkte de opleiding met veel passie en inzet aan de totstandkoming van het mooie nieuwe afstudeerprogramma (jaar 3 en 4) van de studieroute F&C-VT. De opleiding voldoet met haar heldere beoogde leerresultaten, een bij elke studieroute passende onderwijsleeromgeving en het degelijke toetssysteem aan de basiskwaliteit. Het auditpanel adviseert de NVAO tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

Het is nu wenselijk voor de opleiding om de balans op te maken om vervolgens het herontwerp op een zorgvuldige en - voor zover mogelijk - op eenduidige wijze in de programma's en de toetsing van jaar 1 en 2 van F&C-VT en in de studieroutes IFA(S) door te voeren. Het auditpanel vindt het raadzaam dat de opleiding daarbij de kansen van kruisbestuiving tussen F&C-VT- en IFA(S)-studenten sterker benut en de opleidingscommissie daarbij betreft.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 27 januari 2020.

3. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Beperkte Opleidingsbeoordeling' van de hbo-bacheloropleiding Finance & Control (hierna: F&C) van Saxion Hogeschool (hierna: Saxion), die op 14 november 2019 is uitgevoerd door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting).

De beoordeling vond plaats in het kader van een clustervisitatie, waarbij hbo-opleidingen met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster in een bepaalde periode worden gevisiteerd door auditpanels bestaande uit zoveel mogelijk dezelfde deskundigen. Doel hiervan is de scherpere en de vergelijkbaarheid van de oordelen te bevorderen. Bovengenoemde opleiding van Saxion valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in de visitatiegroep *HBO Bedrijfseconomie Noord / Oost Nederland*.

Te beoordelen variant

Saxion Hogeschool participeert sinds 2016 in het *Experiment leeruitkomsten*. Zij biedt al het deeltijdonderwijs sindsdien aan in een aparte academie, te weten de *Saxion Parttime School* (SPS), zo ook van de opleiding F&C. In juni 2019 ontving SPS een positief oordeel van het auditpanel over de kwaliteit van haar deeltijdonderwijs. De NVAO heeft besloten dat deze positieve beoordeling leidend is voor de besluitvorming over de deeltijdlicenties van Saxion Hogeschool, mits de beoordelingen van de reguliere voltijd- en deeltijdvariant van de opleidingen plaatsvinden binnen een jaar na het locatiebezoek van SPS. Dat is bij de opleiding F&C het geval. De uitfaserende deeltijdvariant van deze opleiding maakte derhalve geen onderdeel uit van deze visitatie.

Dit rapport behandelt daarom achtereenvolgens alleen de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de voltijdvariant van de opleiding F&C. Het betreft de vier NVAO-kwaliteitsstandaarden, te weten 'beoogde leerresultaten', 'onderwijsleeromgeving', 'toetsing' en 'gerealiseerde leerresultaten'. Het auditpanel heeft voor de beoordeling het beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)³ gebruikt.

Karakteristiek opleiding F&C

De opleiding F&C is ingebed in de *Academie Financiën, Economie en Management* (FEM) waartoe ook de hbo-bacheloropleidingen *Accountancy en Finance, Tax & Advice* behoren. De voltijdvariant van de opleiding F&C biedt Saxion aan in drie studieroutes. Alle studieroutes leiden de student op tot een hbo-bedrijfseconoom. De beoogde leerresultaten van elke studieroute zijn gebaseerd op hetzelfde landelijke opleidings- en beroepsprofiel. De studieroutes leggen daarin wel verschillende accenten. Het didactische concept en de programma's zijn bovendien per studieroute afgestemd op de desbetreffende doelgroep.

Studieroute	Locatie	Omschrijving
F&C-VT (Nederlands-talig)	Enschede en Deventer	De beoogde leerresultaten en het onderwijs van de vierjarige studieroute F&C-VT is op beide leslocaties identiek. Het curriculum van F&C-VT bestaat uit een uitfaserend programma (jaar 1 en 2) en een nieuw programma (jaar 3 en 4). Voor het nieuwe programma is de visie op het beroep, zijn de beoogde leerresultaten en is het afstudeerprogramma herzien. In de studieroute studeren circa 700 studenten.
IFA (Engels-talig)	Enschede	De vierjarige studieroute <i>International Finance & Accounting</i> (IFA) kenmerkt zich door een internationaal karakter. Binnen het kader van het landelijke profiel is een curriculum opgesteld met extra aandacht voor de internationale context, veel mogelijkheden tot studentmobiliteit en het leren in international classrooms. In de studieroute studeren circa 70 studenten met naast de Nederlandse meer dan 15 verschillende nationaliteiten.

³ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland, Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie d.d. september 2018.

Studieroute	Locatie	Omschrijving
IFAS (Engels- talig)	Deventer	De studieroute <i>International Finance & Accounting Short Degree Program</i> (IFAS) is niet op zichzelf staand, maar maakt onderdeel uit van IFA. De beoogde leerresultaten, de docenten en de toetsen zijn identiek. De lengte van het IFAS-programma is een of twee jaar, afhankelijk van de achtergrond van de student. Studenten afkomstig van buitenlandse partnerscholen (scholen waarbij een uitvoerige curriculumvergelijking is gedaan) en daarnaast free-movers (studenten met minimaal drie jaar relevante vooropleiding op bachelorniveau, niet afkomstig van partnerscholen) krijgen op individuele basis vrijstellingen en volgen op basis daarvan een deel van het IFA-programma. In de studieroute studeren circa 50 studenten met meer dan 5 verschillende nationaliteiten.

Tabel 2 – Studieroutes voltijdvariant F&C

Ontwikkelingen na vorige accreditatie

De vorige accreditatie van de opleiding F&C (voorheen Bedrijfseconomie) vond plaats in 2013. De opleiding is toen positief beoordeeld. Sindsdien zijn de aandachtspunten die het toenmalige panel naar voren bracht, door de opleiding opgepakt en er zijn verbeteringen doorgevoerd.

Bevindingen	Verbetermaatregelen
Indien de opleiding zich wil onderscheiden van andere (internationaalgerichte) F&C-opleidingen, dan zal zij zich op een ander (inhoudelijk) profileringsthema moeten bezinnen.	De opleiding heeft gepoogd aan te haken bij het lectoraat <i>Business Development</i> om zich vervolgens wellicht op dat thema te profileren. In de onderzoeksportfolio's van de lectoraten bleek echter geen verbinding mogelijk met de inhoud van de opleiding. Medio 2017 is het lectoraat <i>Business Models</i> gestart en begin 2019 het lectoraat <i>Blockchain</i> . De interactie met deze lectoraten leidt voor de opleiding tot concrete resultaten (zie Standaarden 1 en 2).
Benut de unieke kans als opleiding F&C om studenten van de studieroutes F&C-VT en IFA(S) nog structureler met elkaar in contact te brengen en kennis uit te wisselen.	De kruisbestuiving tussen de studieroutes lag de afgelopen jaren stil vanwege de vraag of de studieroutes IFA(S) onder een andere academie werden gepositioneerd. In 2019 is besloten dat deze verhuizing niet doorgaat. De studieroutes IFA(S) gaan nu mee in de onderwijsvernieuwing (zie Standaard 2). Daarnaast biedt de opleiding enkele lessen en workshops gemeenschappelijk aan (o.a. Engels en de <i>Management Game</i>).
Neem zelf verantwoordelijkheid in de sturing van het (instroom)niveau van Engels bij IFA en IFAS.	De opleiding hanteert de IELTS 6 als instroomeis voor IFA(S). Zij merkt dat het niveau Engels van ingestroomde studenten regelmatig lager is, dan dat zij op grond van de maatstaven zou verwachten. Binnen de huidige lessen <i>Engels/Business Communication</i> is niet voldoende ruimte om deze studenten te begeleiden naar een acceptabel niveau. Daarom biedt Saxion deze studenten extra taalcursussen aan.
Houd aandacht voor de efficiëntie en effectiviteit van de verbetermaatregelen en de monitoring van de resultaten ter verbetering van het rendement en vermindering van de uitval.	De opleiding haalt de doelstellingen van binding en matching bij de intakeprocedure. Het uitvalpercentage is de afgelopen jaren gelijk gebleven op 24,7% (streefwaarde = 25,0%). Het sturen op studiesucces werpt zijn vruchten af. Het bachelorrendement bedroeg voor het cohort 2013 76,4% (streefwaarde = 70%). Sinds 2010 laat de opleiding een stijgende lijn zien.
Breid de facilitering van de leden van de Examen- en Toetscommissie uit en zorg voor verdere deskundigheidsbevordering van hen en van de docenten op het gebied van toetsing en beoordeling.	De faciliteiten van de examen- en toetscommissie zijn uitgebreid, waardoor zij meer capaciteit hebben om hun taken beter uit te kunnen voeren.
Door het aanleren van een kritische houding en het begrip over de toepassing van onderzoek in de onderzoekslijn die het komende studiejaar meer wordt geïntegreerd in de opleiding, verwacht het auditpanel dat studenten van de studieroute IFA en IFAS hier de komende jaren beter toe in staat zijn.	In de afgelopen jaren is de nadruk komen te liggen op de toepasbaarheid van onderzoek en het geven van adviezen aan het bedrijfsleven. Dit is ook expliciet terug te vinden in de beoordelingsformulieren.

Tabel 3 – Doorgevoerde verbeteringen na vorige audit

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Beoogde leerresultaten F&C-VT (oud) en IFA(S)

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding F&C haar beoogde leerresultaten van de studieroutes F&C-VT (oud) en IFA(S) aantoonbaar baseert op de zeven competenties uit het *Landelijke Opleidingsprofiel* dat in 2016 is opgesteld door het *Landelijk Overleg Opleidingen Finance & Control* (LOOFC). Deze bestaan uit vier werkgebieden (Strategic Management, Performance Management, Finance Operations & Reporting en Governance, Risk & Compliance) en drie beroepsvormingsvaardigheden (Onderzoekend vermogen, Professioneel vakmanschap en Verantwoord handelen). In de competentiekaarten werkt de opleiding de zeven competenties concreet uit naar de inhoudelijke beoordelingsaspecten en prestatie-indicatoren.

De opleiding leidt de studenten van de studieroutes F&C-VT (oud) en IFA(S) op tot brede financiële professionals ofwel bedrijfseconomen, die zich richten op het sturen en beheersbaar maken van bedrijfsprocessen. Het gaat om functies op financieel-economisch en administratief-organisatorisch terrein⁴. Wel neemt het auditpanel bij de verschillende studieroutes een duidelijk verschil in het type bedrijf, waar afgestudeerden terecht komen en in de profilering waar.

Studie-route	Omschrijving
F&C-VT (oud)	Gezien de regionale binding van de studenten komen afgestudeerden F&C-VT veelal terecht bij regionale MKB-ondernemingen. Deze ondernemingen vragen een allround bedrijfseconoom gezien de geringe omvang van de financiële afdeling. In vergelijking met verwante opleidingen schenkt Saxion daarom meer aandacht aan de kennisgebieden fiscaliteit, recht en controlewerkzaamheden.
IFA(S)	De studenten van IFA(S) werken na hun afstuderen veelal bij internationaal opererende (non-)profit organisaties in Nederland of daarbuiten. Zij vragen gezien hun complexe omgeving vaak een allround bedrijfseconoom. Deze bedrijfseconoom wordt geacht, naast zijn reguliere taken, ook kennis te hebben van het internationale zakenleven, de cultuurverschillen en verschillen in regelgeving. De studieroutes IFA(S) onderscheiden zich van de reguliere F&C-opleiding door extra aandacht voor internationale aspecten, zo constateert het auditpanel.

Tabel 4 – Type bedrijf en profilering per studieroute

Beoogde leerresultaten F&C-VT (nieuw)

Uit het document *Verbinding landelijke en kwalificaties F&C en beroepstaken* blijkt dat de drie eindkwalificaties die de opleiding sinds het studiejaar 2018-2019 voor het nieuwe afstudeerprogramma hanteert, ook aantoonbaar zijn afgeleid van de zeven competenties uit het *Landelijk Opleidingsprofiel* (2016):

⁴ Voorbeelden van functies die bedrijfseconomen uitoefenen zijn treasurer, controller, financieel manager, hoofd financiële administratie, kredietbeoordelaar, medewerker planning & control of financieel analist.

1. Opstellen en samenstellen van bedrijfseconomische informatie voor besluitvorming en verantwoording, rekening houdend met stakeholders.
2. Uitvoering geven aan de beheersing van de bedrijfseconomische aspecten van de bedrijfsprocessen vanuit een breed perspectief t.b.v. het behalen van de organisatiedoelen.
3. Vanuit zowel een intrinsieke als een extrinsieke impuls een bijdrage leveren aan de (her)inrichting van het besturings-, beheersings- en verantwoordingsstelsel.

De drie eindkwalificaties realiseren studenten in vier authentieke beroepstaken *Reporting, Investing, Controlling* en *Improving* en een reflectie *Financial van de toekomst* (zie Standaard 3 - Toetsing). Het auditpanel stelt vast dat de opleiding zich met de drie beoogde leerresultaten en de bijbehorende beroepstaken onderscheidt van andere F&C-opleidingen in Nederland.

Bij deze eindkwalificaties hanteert de opleiding, zo vindt het auditpanel, ook een mooie herziene visie op het beroep: 'F&C-VT leidt wendbare, onderzoekende en kritische (beginnend) finance professionals op met een brede blik naar buiten, die actuele trends en ontwikkelingen nauwlettend in de gaten houden en toepassen in organisaties. Studenten hebben een professionele houding en beschikken over goede communicatieve vaardigheden'. Het komende jaar voert de opleiding deze vernieuwing door bij IFA(S).

Dat de opleiding zich naar te toekomst toe wil profileren ten opzichte van andere F&C-opleidingen in Nederland door zich aan te sluiten bij de lectoraatsthema's *Blockchain* en *Business Models*, vindt het auditpanel kansrijk. In de ogen van het auditpanel kan de opleiding zich nog nadrukkelijker onderscheiden door het eerste lectoraatsthema breder te definiëren en sterker toe te passen op het bedrijfseconomische domein (zie Hoofdstuk 6 – Aanbevelingen).

Internationale oriëntatie

De beoogde leerresultaten van de opleiding hebben een internationaal referentiekader. De competenties uit het *Landelijke Opleidingsprofiel* uit 2016 - waaraan de opleiding zich conformeert – zijn beschreven aan de hand van Dublin Descriptoren. Uit het academiebrede *Internationaliseringsbeleid* blijkt, dat de opleiding in de optiek van het auditpanel voor elke studieroute een passende doelstelling hanteert. Internationalisering heeft nog geen expliciete plaats in de beoogde leerresultaten van de studieroutes.

Studieroute	Omschrijving
F&C-VT	Als gevolg van globalisering moeten bedrijfseconomen de financieel-economische beslissingen van organisaties steeds meer beoordelen in het kader van de (inter)nationale vermogensmarkten en de eisen van de internationale wetgeving: <i>De opleiding wil studenten opleiden tot professionals en uitrusten met interculturele vaardigheden wat hen tot wereldburgers maakt.</i> Hierbij maakt zij voor F&C-VT onderscheid tussen <i>internationalisation@home</i> en <i>mobilliteit van de student en de medewerkers</i> . Studenten moeten dus de Engelse taal in woord en geschrift beheersen.
IFA(S)	Door de zeer diverse instroom met verschillende nationaliteiten bij de studieroutes IFA(S) legt de opleiding de nadruk op het leren werken in een internationale setting en omgaan met verschillende culturen. Een goede beheersing van de Engelse taal in woord en geschrift is noodzakelijk. Daarnaast dienen Nederlandse IFA-studenten minimaal een half jaar (een semester) buitenlandervaring op te doen. Het auditpanel waardeert dat de opleiding medio 2018 haar netwerk met partneruniversiteiten dusdanig heeft versterkt en verder uitgebreid ⁵ , dat nu elk semester studentmobilliteit voor alle studieroutes mogelijk is.

Tabel 5 – Internationale oriëntatie per studieroute

Onderzoekend vermogen

Het ontwikkelen van *Onderzoekend vermogen* maakt expliciet onderdeel uit van de oude beoogde leerresultaten F&C-VT en de huidige beoogde leerresultaten van IFA(S) en maakt daarnaast integraal onderdeel uit van de nieuwe beoogde leerresultaten F&C-VT, zo stelt het auditpanel vast. De visie op onderzoek staat beschreven in de *Toets- en Onderwijsplannen*.

⁵ Bijvoorbeeld China, Vietnam, Indonesië, Rusland, Spanje, Italië, Duitsland en Oostenrijk.

De opleiding volgt de hogeschoolbrede visie, waarin onderzoekend vermogen wordt beschreven als (i) een onderzoekende houding, (ii) gebruiken van onderzoeksresultaten (valorisatie) en expertise van anderen en (iii) onderzoek doen. Een kritische en nieuwsgierige houding, onderzoek toepassen en keuzes verantwoorden zijn belangrijker dan alleen onderzoek uitvoeren. De opleiding leidt op tot een onderzoekende bedrijfseconoom. De opleiding heeft naar de opvatting van het auditpanel een heldere en bij het beroep passende visie op wat zij beoogt met onderzoekend vermogen.

Onderhoud beoogde leerresultaten

De opleiding houdt haar beoogde leerresultaten van de studieroutes actueel. Dit blijkt onder meer uit de beschrijving in het *Dashboard Opleidingskwaliteit F&C*, het gesprek met de werkveldvertegenwoordigers en diverse verslagen van het overleg met het werkveld. Zo schreef de opleiding mee aan het nieuwe landelijke opleidingsprofiel, participeert zij actief in het landelijke overleg en houdt zij intensief contact met het (inter)nationale werkveld. De nieuwe visie op het beroep en de ontwikkeling van de nieuwe beroepstaken zijn in overleg met een wisselende samenstelling van relevante werkveldvertegenwoordigers tot stand gekomen.

Vanaf september 2019 vindt de afstemming met het werkveld wederom driemaal per jaar op het niveau van de opleiding als geheel in de werkveldcommissie plaats. Het auditpanel vindt dat de opleiding de samenstelling van de (voormalige) werkveldcommissie kan herzien, zodat deze weer een juiste afspiegeling is van zowel het Nederlandse als het internationale speelveld waarin afgestudeerde finance professionals terecht komen (zie Hoofdstuk 6 – Aanbevelingen).

Weging en Oordeel

Het auditpanel komt bij deze standaard voor de voltijd met haar verschillende studieroutes tot het oordeel **'voldoet'**. De beoogde leerresultaten van alle studieroutes zijn actueel en hebben – vanwege de aansluiting bij het landelijke profiel - een internationaal referentiekader. Het auditpanel vindt de accenten die de opleiding per studieroute in de beoogde leerresultaten legt, daarnaast passend bij het beroep en de visie op onderzoekend vermogen helder. Deze visie maakt bovendien expliciet of integraal onderdeel uit van de beoogde leerresultaten van de verschillende studieroutes. De doelstellingen rond internationalisering sluiten volgens het auditpanel aan bij elke studieroute. Het auditpanel heeft waardering voor het nieuwe profiel van de studieroute F&C-VT.

Wel kan de opleiding zich nog nadrukkelijker onderscheiden van andere F&C-opleidingen in Nederland door het lectoraatsthema *Blockchain* meer toe te snijden op het bedrijfseconomische domein. Ook kunnen de doelstellingen rond internationalisering nog een expliciete plaats krijgen in de beoogde leerresultaten en mag het internationale speelveld sterker in de werkveldcommissie vertegenwoordigd zijn. Dit zijn, wat het auditpanel betreft, kleinere verbeterpunten die niet van invloed zijn op het positieve oordeel.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Koppeling eindkwalificaties en programma's

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding de beoogde leerresultaten per studieroute (zie Standaard 1) aantoonbaar heeft vertaald naar het programma. Zo heeft de opleiding per beoogd leerresultaat in competentiekaarten geformuleerd wat de beoordelingscriteria en prestatie indicatoren zijn. In de matrix in de bijlage van de *Toets- en Onderwijsplannen* is per studieroute vastgelegd aan welke beoogde leerresultaten in welke fase van de opleiding studenten werken. In de *Programmaoverzichten* per studierichting is de aansluiting zichtbaar tussen de beoogde leerresultaten en de leeruitkomsten per cursus. Dit is voor studenten inzichtelijk in de *Cursushandleidingen*.

Programma F&C-VT (oud) en IFA(S)

Uit het *Dashboard Opleidingskwaliteit F&C* blijkt dat de opleiding aansluit bij de academiebrede visie op het onderwijs: '*Een student groeit van onervaren scholier naar professioneel beroepsbeoefenaar*'. Daarbij baseert de opleiding het didactische concept van de studieroutes F&C-VT (oud) en IFA(S) op het *Leerlijnenmodel van De Bie*. In de loop van de jaren verschuift het accent van het verwerven van gedegen kennis naar de integratie van kennis, vaardigheden en attitude. Het onderwijs van alle studieroutes heeft een major/minor-structuur en kenmerkt zich door een continue oriëntatie op de beroepspraktijk, zo constateert het auditpanel. Bij F&C-VT (oud) en IFA vindt die oriëntatie ook daadwerkelijk in de beroepspraktijk plaats. Bij IFAS is deze oriëntatie veelal via casuïstiek uit de beroepspraktijk zichtbaar. Het didactische concept en de programma's zijn per studieroute afgestemd op de desbetreffende doelgroep, zo vindt het auditpanel.

Studieroute	Omschrijving
F&C-VT (oud)	Het curriculum van F&C-VT bestaat uit een uitfaserend programma (jaar 1 en 2) en een nieuw programma (jaar 3 en 4; zie § <i>Programma F&C-VT (nieuw)</i>). De studieroute F&C-VT heeft samen met de opleidingen <i>Accountancy</i> en <i>Finance, Tax & Advice</i> een gezamenlijk curriculum voor nagenoeg de eerste twee studie jaren. Dit biedt studenten de mogelijkheid gedurende twee jaar zonder vertraging over te stappen en kennis en vaardigheden te ontwikkelen van de verschillende vakgebieden binnen het economische domein. De beroepsoriënterende opdrachten zorgen daarbij voor een opleidings specifieke inkleuring. Het oude curriculum heeft een indeling op vakinhoud en de integratie van kennis en vaardigheden kwam daarin niet optimaal naar voren.
IFA	Het IFA-programma is niet één-op-één vertaald van F&C-VT. Binnen het kader van het landelijke profiel is een curriculum opgesteld met extra aandacht voor de internationale context. Zo is het onderwijs bij IFA in vergelijking met F&C-VT meer modulair opgebouwd en heeft het geen kwartieren-, maar een semesterstructuur. Dit bevordert de mogelijkheden tot internationale studentmobiliteit tijdens de stage of de minor. Bovendien zijn de internationale classrooms van belang voor het leren werken in een internationale context.

Studieroute	Omschrijving
IFAS	Vrijwel alle 'courses' van IFAS biedt de opleiding ook aan bij IFA. De docenten (en toetsen) zijn dan ook identiek. Het IFAS-programma sluit aan op de voorkennis en praktische ervaring van studenten opgedaan bij de vooropleiding in het land van herkomst. Doordat IFAS-studenten (vooral Aziatische achtergrond) uit een andere cultuur dan IFA-studenten (vooral Europese achtergrond) komen en ze korte(re) tijd hebben om zich de <i>Westerse manier van denken, met elkaar omgaan, communiceren, reflecteren en professionele houding</i> eigen te maken, volgen zij verplicht het extra vak <i>Professional Development & Communication 4.4</i> . De studiecoach voert elk schooljaar drie persoonlijke coaching gesprekken met iedere student.

Tabel 6 – Kenmerken programma per studieroute

Programma F&C-VT (nieuw)

Sinds september 2017 is het nieuwe afstudeerprogramma (jaar 3 en 4) van de studieroute F&C-VT gestart. De gesprekken met docenten en studenten maakten het auditpanel duidelijk dat in het nieuwe curriculum meer samenhang tussen theorie en praktijk en een sterke integratie tussen kennis en vaardigheden zichtbaar is. Bovendien is de beroepspraktijk voor studenten vrijwel continue nabij.

Studieroute	Omschrijving
F&C-VT (nieuw)	Authentieke beroepstaken en beroepsproducten staan centraal en kennis en vaardigheden zijn ondersteunend in de vorm van workshops. Drie van de vier beroepstaken voeren studenten in de praktijk uit. Binnen de beroepstaken die in zelfstandigheid en complexiteit toenemen, gaat veel aandacht uit naar soft skills (bijvoorbeeld sociaal communicatieve vaardigheden, onderzoekend vermogen, nieuwsgierig zijn). Het nieuwe onderwijs is gebaseerd op het sociaal-constructivisme en heeft invloeden van het werkplekleren en het <i>4C/ID model van Merriënboer</i> . In de MOOC's die de opleiding heeft ontwikkeld, krijgen studenten inzicht in actuele thema's (bijvoorbeeld <i>Tableau</i> en <i>Power BI</i>). Het overgangsprogramma dat de opleiding heeft opgesteld, bereidt studenten bij de overgang van het oude naar het nieuwe programma beter voor op het werken in beroepstaken en de professionele, proactieve houding die de opleiding van hen vraagt.

Tabel 7 – Kenmerken programma per studieroute

Vanaf september 2020 start het nieuwe curriculum F&C-VT (jaar 1) op beide leslocaties. Vanaf september 2021 is ook jaar 2 vernieuwd. Vanuit de wens van de opleiding om de verbindingen tussen F&C-VT en IFA te versterken, betreft zij het komende jaar eerst IFA en later ook IFAS bij het herontwerp. Het auditpanel vindt het gezamenlijk optrekken van de studieroutes tijdens het ontwerp en de uitvoering van het nieuwe programma belangrijk om de kwaliteit per studieroute - voor zover mogelijk - op een vergelijkbaar niveau te borgen (zie Standaard 4 – Gerealiseerde leerresultaten) en kansen voor samenwerking te benutten (zie paragraaf Internationalisering). Bovendien vormt de relatie met de (inter)nationale beroepspraktijk die nodig is voor de realisatie van beroepsproducten, voor de studieroutes IFA(S) nog een uitdaging.

Doorontwikkeling nieuwe programma

Uit het *Studentenhoofdstuk* en uit de gesprekken blijkt dat de studenten per studieroute verschillende sterke en verbeterpunten zien:

- Studenten F&C-VT (oud) zijn bijvoorbeeld positief over het programma dat zij gemeenschappelijk hebben met studenten van de opleidingen Accountancy en Finance, Tax & Advice, maar vinden anderhalf jaar te lang.
- IFA(S)-studenten waarderen de sfeer binnen de opleiding, maar willen zich sterker op het beroep, en dat dan vooral ook in de beroepspraktijk oriënteren.
- Studenten F&C-VT (nieuw) ontwikkelen door het uitvoeren van de beroepstaken een duidelijk beroepsbeeld, maar zien nog niet in alle workshops de meerwaarde van de aangeboden theorie in aansluiting bij hun (praktijk)ervaring.

De opleiding is zich van bovenstaande verbeterpunten bewust en neemt deze mee in de (door)ontwikkeling van het nieuwe curriculum.

Daarnaast kan de opleidingscommissie volgens het auditpanel aan toegevoegde waarde winnen, ook bij de doorontwikkeling van het nieuwe programma (zie Hoofdstuk 6 – Aanbevelingen). Uit de gesprekken met studenten, het *Studentenhoofdstuk* en de *NSE* blijkt dat de studenten de leden van de opleidingscommissie nauwelijks kennen, de studieroutes IFA(S) niet in de opleidingscommissie vertegenwoordigd zijn, de opleiding de opleidingscommissie in een vrij laat stadium betreft bij de onderwijsvernieuwing en de studenten niet altijd zicht hebben op wat de opleiding (en de opleidingscommissie) met de evaluatieresultaten doet. Het auditpanel vindt dit net als de studenten verbeterpunten. Vanaf het studiejaar 2019-2020 heeft de opleiding een functionaris aangesteld die de evaluatiegegevens terugkoppelt naar studenten. Een goede ontwikkeling, aldus het auditpanel.

Internationalisering

De beoogde internationale oriëntatie (zie Standaard 1) is in elke studieroute volgens het auditpanel zichtbaar; in de studieroutes IFA(S) vanzelfsprekend sterker dan in de studieroute F&C-VT. Het aanbieden van een Engelstalig programma in de studieroutes IFA(S) biedt voor de opleiding meerwaarde, omdat zij Nederlandse studenten en studenten met een andere nationaliteit door de internationale casuïstiek en door de samenstelling van de internationale classroom goed voorbereidt op het werken bij internationale bedrijven in Nederland of daarbuiten en het schakelen tussen verschillende culturen (zie ook Standaard 4).

Studie-route	Omschrijving
F&C-VT	In het curriculum zijn naast het vak <i>Engels</i> op diverse plekken internationale aspecten geïntegreerd (bijvoorbeeld IFRS-wetgeving, globalisering en projecten met als thema internationale ondernemingen). Daarnaast werken studenten binnen de leerlijnen met internationale casussen en gebruiken zij Engelstalige literatuur (bijvoorbeeld bij <i>Kostenbatenanalyse 2.3</i> en <i>Investeren & Financiering 2.4</i>). Jaarlijks gaan circa vier docenten en acht studenten op exchange. Ook nemen studenten deel aan de <i>International Week Saxion</i> (zie COIL-project hieronder). In samenwerking met studievereniging Balans kunnen studenten deelnemen aan internationale studiereizen.
IFA(S)	Naast het Engelstalige programma en de eis om minimaal een van de studieonderdelen minor, stage of afstuderen in het buitenland te volgen (alleen Nederlandse IFA-studenten), maken deze studenten deel uit van een 'international classroom' met een grote diversiteit aan nationaliteiten. Studenten leren aan de hand van internationale literatuur en praktijkcases. Bovendien nemen studenten deel aan een <i>International Project 2.2/2.3</i> waarbij ze internationale bedrijven onderzoeken en analyseren. Ook nemen studenten deel aan de <i>International Week Saxion</i> (zie COIL-project hieronder).
Overstijgend	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sinds 2016 vindt een <i>Collaborative Online International Learning</i> (COIL) project plaats. Studenten uit verschillende landen spelen op afstand en in gemixte teams een beleggingsspel. In het studiejaar 2018-2019 is het project gespeeld met IFA, Coventry University (UK) en een partner uit Spanje. In datzelfde jaar speelde F&C-VT- en IFAS-studenten dit spel voor het eerst met partners uit Oostenrijk en Zwitserland. ▪ De opleiding participeert in de ontwikkeling van een project waarin veertig studenten van Saxion naar UC Berkeley (Canadian Studies Programme) gaan om kennis te maken met de <i>Power of Silicon Valley</i>. Studenten bezoeken daar bedrijven en workshops van professionals uit het bedrijfsleven over onderwerpen als: <i>Data Mining & Data Analysis, Strategy and Business Intelligence, Fine tuning data to dashboard</i>. Met de opgedane kennis voeren studenten op Saxion een opdracht van een Nederlands bedrijf uit.

Tabel 8 – Internationale oriëntatie per studieroute

De internationale oriëntatie in de programma's wil de opleiding verder versterken door meer interactie tussen de studieroutes. Zo ontwikkelen de studieroutes samen een *Managementgame* en is de opleiding voornemens internationale gastlessen te organiseren en klassen van verschillende studieroutes te mengen. Ook de deelname van alle studieroutes in de onderwijsvernieuwing zal de kruisbestuiving ten goede komen (zie paragraaf Programma F&C-VT (nieuw) en Hoofdstuk 6 – Aanbevelingen). Het auditpanel is onder de indruk van het *COIL-project* en het in ontwikkeling zijnde *Berkeley-project* (zie bovenstaande Tabel).

Taalbeheersing

Het auditpanel ziet mogelijkheden om het niveau van Engels van de studenten te verhogen (zie Standaard 4). Zo kan de opleiding meer verantwoordelijkheid nemen in de sturing van het (instroom)niveau en is het verplicht deelnemen aan taalcurricula een mogelijkheid (zie Hoofdstuk 3 - Inleiding). Ook de IFA-studenten die het auditpanel sprak, vinden dat het niveau van de course *Business English* omhoog kan. De opleiding stelde ten tijde van de audit een implementatieplan op voor de uitvoering en monitoring van het in 2019 opgestelde *Taalbeleid*. In dit taalbeleid heeft de docent een nadrukkelijke rol in het stimuleren en begeleiden van het proces van taalontwikkeling van de student. De realisatie van het taalbeleid zal naar de inschatting van het auditpanel ook een positief effect hebben op het taalniveau van IFA(S)-studenten.

Praktijkgericht onderzoek

Het auditpanel stelt op basis van de *Programmaoverzichten* vast dat in elke studieroute en in elk leerjaar separate en geïntegreerde elementen zijn die gezamenlijk de onderzoekslijn vormen. Bijvoorbeeld bij F&C-VT (oud) het *project jaar 1, de management game, project 2.1 & 2.2* en *project 2.3 & 2.4* en bij IFA(S) *Research Skills 1.4, 2.1, 3.2* en/of *4.1* en *4.2*. Hoewel in de programma's van alle studieroutes in aansluiting bij visie (zie Standaard 1) het ontwikkelen van een onderzoekende houding vertegenwoordigd is, krijgt het nog meer nadruk in het programma F&C-VT (nieuw). Door de integratie van onderzoeksvaardigheden in de beroepstaken internaliseren studenten een onderzoekende houding, waardoor zij niet separaat onderzoek uitvoeren. Hoewel het auditpanel hier waardering voor heeft, blijft bewustwording en explicitering van de elementen die tot hun onderzoekend vermogen behoren en die zij in de toetsing laten zien, nodig (zie Standaard 4).

De eerste stappen in de wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek zijn volgens het auditpanel gezet. De kenniskringen van de respectievelijk in 2017 en 2019 gestarte lectoraten *Business Models* en *Blockchain* leverden voor de opleiding een basisboek *Blockchain*, een verbeterde minor *Financial Technologies & Blockchain* en een nieuwe minor *Circulaire Economie* op. Daarnaast zijn ze op inhoudelijke thema's betrokken bij de ontwikkeling van het nieuwe afstudeerprogramma F&C-VT en brengen zij kennis uit projecten in bij workshops en inspiratiesessies F&C-VT (jaar 3 en 4). Het auditpanel vindt het wenselijk dat de opleiding de interactie niet alleen in de studieroute F&C-VT, maar ook in de studieroutes IFA(S) verder versterkt.

Docenten

Een teammanager stuurt de opleiding F&C aan. Drie curriculumvoorzitters (F&C, IFA en IFAS) ondersteunen hem. Het team F&C bestaat uit 23 docenten, waarvan 88% masteropgeleid en 8% gepromoveerd is. Zes docenten zijn tevens werkzaam in de praktijk. 87% van de docenten beschikt over BKE en/of SKE. De meeste docenten verzorgen onderwijs op beide leslocaties. Enkele docenten geven zowel in de Nederlands- als de Engelstalige studieroutes les. De opleiding beschikt over een vakinhoudelijk en didactisch deskundig docententeam.

Het auditpanel stelt op basis van het gesprek met de docenten en het *Professionaliseringsplan* vast dat de opleiding docenten schoolt in de kwalificaties die nodig zijn om het nieuwe onderwijs te verzorgen (bijvoorbeeld assessorentraining, holistisch toetsen, coachingsvaardigheden). Van docenten verwacht de opleiding net als van de studenten een ondernemende, nieuwsgierige en onderzoekende houding.

De studenten hebben het meeste waardering voor docenten die hun praktijkervaring en actuele voorbeelden inbrengen in de les. Uit het *Studentenhoofdstuk* en de *NSE* blijkt daarnaast dat de studenten de docenten ook toegankelijk, betrokken en goed bereikbaar vinden. Studenten die het auditpanel van de verschillende studieroutes sprak, bevestigen dit.

Alle docenten die bij de studieroutes IFA(S) betrokken zijn, hebben minimaal het niveau Engels Cambridge C1. Studenten vinden het niveau van Engels van docenten toereikend, zo blijkt uit het auditgesprek. Docenten die de Engelse taal bij de start van een course niet voldoende beheersen, bevorderen volgens de studenten gedurende het semester aantoonbaar hun deskundigheid. Het auditpanel vindt het een mooi streven dat het aandeel buitenlandse staf jaarlijks met 5% toeneemt en dat 50% van de docenten ten minste één internationale ervaring per twee jaar opdoet.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

De opleiding biedt studenten een open, transparante en zo activerend mogelijke leeromgeving. Zij maakt gebruik van de centrale voorzieningen die Saxion biedt. Bijvoorbeeld de ICT-infrastructuur en digitale (leer)omgevingen. De opleiding stuurt sinds het studiejaar 2018-2019 op meer uniformiteit van informatie in de Blackboard leeromgeving en de studiewijzer. Begin 2019 zijn daarnaast de studentruimtes van de opleiding in Deventer en Enschede aangepast, zodat meer werkplekken beschikbaar zijn. Uit het *Studentenhoofdstuk* blijkt dat studenten de klimaatbeheersing nog voor verbetering vatbaar vinden.

Voor studenten met persoonlijke problemen is de studieloopbaanbegeleiding zinvol, zo staat in het *Studentenhoofdstuk*. De twee studenten die zich meldden voor het *Digi-spreekuur* (zie Bijlage II – Programma, werkwijze en beslisregels), hebben tevens waardering voor de (begeleidings)mogelijkheden die de opleiding biedt, in het geval van persoonlijke omstandigheden of indien een functiebeperking zich voordoet. Het auditpanel is positief over de aandacht die binnen de courses *Student Career Counseling/Professional Development* van IFA(S) uitgaat naar het eigen maken van de Westerse (onderwijs)cultuur. Voor niet-Europese studenten is dat essentieel voor het werken in een internationale context. Tot slot biedt het FEM Honours Programma *Creativity in Finance & Management* voor studenten duidelijk meerwaarde in hun persoonlijke ontwikkeling.

Weging en Oordeel

Het auditpanel komt bij deze standaard voor de voltijd met haar verschillende studieroutes tot het oordeel '**voldoet**'. De inhoud en vormgeving van de programma's zijn per studieroute op een doordachte wijze afgestemd op de desbetreffende doelgroep en stellen de studenten van de verschillende studieroutes in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. Het auditpanel is onder de indruk van de authentieke beroepstaken die F&C-VT-studenten in het nieuwe programma daadwerkelijk in de praktijk uitvoeren. Bovendien beschikt de opleiding over een deskundig en betrokken docententeam dat volgens de studenten van alle studieroutes veel praktijkvoorbeelden inbrengt in het onderwijs. Het voorzieningenniveau is daarnaast toereikend.

Hoewel het auditpanel het belangrijk vindt dat de opleiding de onderwijsvernieuwing van de studieroute F&C-VT op een vergelijkbare wijze door vertaalt naar de studieroutes IFA(S), beschouwt het auditpanel dit verbeterpunt als een volgende stap in de doorontwikkeling van de opleiding. Daarnaast vindt het auditpanel (i) meer crossovers tussen de Nederlands- en Engelstalige studieroutes, (ii) verhoging van het niveau van Engels van de studenten, (iii) het vergroten van de inbreng van de onlangs opgezette lectoraten in het onderwijs van alle studieroutes en vooral (iv) de opleidingscommissie die aan toegevoegde waarde kan winnen, voor verbetering vatbaar. Deze verbetermogelijkheden doen, zo vindt het auditpanel, echter niets af aan zijn positieve oordeel.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Kenmerken van het toetssysteem (oud en nieuw)

De *Toets- en onderwijsplannen* van de verschillende studieroutes van de opleiding zijn afgeleid van het *FEM toetsbeleid 2019-2020*: '*Toetsing is een middel om studenten inzicht te geven in de voortgang van hun ontwikkeling*'. De toetsprogramma's die in de *Toets- en opleidingsplannen* zijn opgenomen, beschrijven per studieroute het geheel aan tentamens (onderwijseenheden), de toetsvormen en het aantal studiepunten. De prestatie-indicatoren in de competentiekaarten (zie Standaard 2) komen als toetstermen terug in de toetsmatrijzen, die voor iedere toets zijn opgesteld. De competentiekaarten en toetsmatrijzen zijn voor studenten en docenten inzichtelijk in de online tool Bison. Feedback verzorgt de opleiding voor studenten voor iedere toets, tijdens de lessen en op de opdrachten.

In elke studieroute zet de opleiding volgens het auditpanel een passende mix aan toetsvormen in, ook om de beoogde leerresultaten op de verschillende niveaus van de *Taxonomie van Bloom*⁶ te kunnen toetsen. Binnen de studieroutes F&C-VT (oud) en IFA(S) staat summatieve toetsing centraal in overwegend schriftelijke toetsen. Kennistoetsing gebeurt zoveel mogelijk digitaal en vaardigheden toetst de opleiding in de vorm van assessments. Voor het nieuwe programma (jaar 3 en 4) van de studieroute F&C-VT (nieuw) geldt een andere visie op leren en dus ook een andere visie op toetsing. Bij de beroepsproducten in of die ontleend zijn aan de praktijk, staat vooral formatieve toetsing centraal. Er is sprake van een holistische beoordeling.

Uit onder meer het *Dashboard Opleidingskwaliteit F&C* en de *Toets- en onderwijsplannen* blijkt dat de opleiding in de verschillende studieroutes een breed scala aan kwaliteitsborgende mechanismen inzet. Dit betreft bijvoorbeeld het vier-ogen-principe, de inzet van gekwalificeerde examinatoren, periodieke deelname aan kalibreersessies (ook met verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen), heldere procedurebeschrijvingen en beoordelingscriteria, periodieke (steekproefsgewijze) controles en - ter voorkoming van meeliftgedrag - verschillende methodieken en altijd een individuele beoordeling bij projecten in groepsverband.

Het auditpanel sluit zich bij de mening van de opleiding aan dat zij de toetsdossiers van alle studieroutes beter op orde kan brengen. Dit werd het auditpanel duidelijk uit het *Jaarverslag examencommissie* en het gesprek met de toets- en examencommissie. Het concept *Continue verbeteren* dat de academie eind 2018 heeft ingevoerd, zorgt er in toenemende mate voor dat de betrokken gremia de PDCA-cyclus afmaken. Een aantal - in de ogen van het auditpanel zinvolle - verbeteracties is reeds opgepakt. Bijvoorbeeld een handleiding toetsdossier voor docenten, het vormgeven van toetsevaluaties en evaluaties van het toetsrendement. De toetscommissie ziet toe op de kwaliteit van de toetsdossiers.

⁶ De taxonomie van Bloom is een set van hiërarchische modellen die worden gebruikt om educatieve leerdoelen te classificeren in niveaus van complexiteit en specificiteit.

De toetsen van de opleiding F&C hebben volgens het auditpanel een degelijke bedrijfseconomische inhoud en sluiten goed aan bij het tussentijdse niveau dat van de studenten verwacht mag worden. Het auditpanel heeft hiertoe tijdens het locatiebezoek diverse toetsen uit verschillende studiejaren en van de verschillende studieroutes en beide leslocaties ingezien (o.a. Financieel Management 1.2, Kosten-Batenanalyse 1.2, Bedrijfsanalyse 1.3, Jaarrekening 2.1 en Business English 4.4). Het *Studentenhoofdstuk* bevestigt de bevindingen van het auditpanel. De studenten zijn tevreden over de toetsing en de toetsmatrijzen en de beoordelingscriteria zijn voor hen helder. Ruimte voor verbetering ziet het auditpanel in de lengte van de tentamens. Deze sloot niet altijd aan bij de tijd die voor een tentamen stond.

Examencommissie

Uit het auditgesprek blijkt onder meer dat de examencommissie een kritische gesprekspartner is van het opleidingsmanagement, de examinatoren aanwijst, werkt met een borgingsagenda en ook samen met het werkveld het niveau van de eindwerken van alle studieroutes onderzoekt, zowel op proces als op inhoud. Het auditpanel stelt vast, dat de examencommissie haar werkzaamheden op zorgvuldige wijze verantwoordt in een jaarverslag. De toetscommissie voert in opdracht van de examencommissie steekproeven uit om de kwaliteit en het niveau van de tussentijdse toetsen en het beoordelen in elke studieroute te borgen. Vanaf het studiejaar 2019-2020 beoordeelt de toetscommissie jaarlijks ook het toetsgebouw van de studieroutes als geheel. Een verstandig voornemen, zo vindt het auditpanel.

Het auditpanel constateert daarnaast dat de examencommissie specifieke aandacht heeft voor de toelating van IFAS-studenten en de vrijstellingen die zij individueel krijgen. Zowel de examencommissie als de course director beoordelen bij de aanmelding elk studentdossier en leggen hun besluit vast. Om de aansluiting te waarborgen hebben naast de docenten ook de leden van de examencommissie van de opleiding intensief contact met de partnerscholen (zie Hoofdstuk 3 – Inleiding).

Afstudeereenheid

Zoals bij Standaard 2 beschreven, hanteert de opleiding sinds het studiejaar 2018-2019 een nieuw afstudeerprogramma. In het afstuderen is de focus verschoven van *onderzoek doen* (studieroutes F&C-VT (oud) en IFA(S)) naar *advisering op basis van onderzoekend vermogen* (studieroute F&C-VT (nieuw)). Door de authentieke beroepssituaties legt de opleiding een sterke nadruk op gedragskenmerken van de student, inclusief het maken en verantwoorden van inhoudelijke keuzes en het reflecterend en onderzoekend vermogen.

Studieroute	Omschrijving
F&C-VT (oud)	Tot en met 2012-2013 is in het Onderwijs- en Examenreglement vastgelegd dat elke student, alle toetsen in het curriculum met voldoende resultaat moet hebben afgerond. De <i>Onderzoeks- en Adviesopdracht</i> (OAO) dekt in het oude afstudeerprogramma met deze toetsen uiteindelijk alle beoogde leerresultaten af. Een student onderzoekt tijdens de OAO een praktijkgerichte casus. De uitkomsten van het onderzoeksrapport vormen vervolgens de basis voor de adviesnota.
IFA(S)	In het afstudeerprogramma dat bij IFA 30 EC en bij IFAS 15 EC is, toetst de opleiding de beoogde leerresultaten <i>Onderzoekend vermogen</i> , <i>Professioneel vakmanschap</i> en <i>Verantwoord handelen</i> af. Het afstudeerprogramma bestaat uit het <i>Research & advisory report</i> en een <i>Oral defence</i> . De andere beoogde leerresultaten toetst de opleiding in andere programmaonderdelen in jaar 3 en 4 af.
F&C-VT (nieuw)	De drie beoogde leerresultaten toetst de opleiding in het nieuwe afstudeerprogramma met vier beroepstaken, te weten <i>Reporting</i> (30 EC, extern, individueel), <i>Investing</i> (15 EC, intern, in een groep van 4), <i>Controlling</i> (15 EC, in duo's, extern) en <i>Improving</i> (25 EC, extern, individueel) en een reflectie, te weten <i>Financial van de Toekomst</i> (5 EC). Binnen elk van deze vier beroepstaken zijn de benodigde specifieke eisen in samenwerking met het werkveld vastgesteld. Deze eisen zijn nader uitgewerkt in een rubrics. Studenten zijn voor alle beroepstaken zelf verantwoordelijk voor het vinden van een bedrijf en een geschikte opdracht.

Tabel 9 – Afstudeerprogramma per studieroute

Het auditpanel is net als de examencommissie positief over de wijziging die de opleiding in het studiejaar 2018-2019 heeft aangebracht in het *Research & Advisory Report* van IFAS. Doordat de opleiding een praktijkgerichte benadering als uitgangspunt neemt, staan nu nadrukkelijker managementproblemen en het geven van advies centraal (zie Standaard 4).

Weging en Oordeel

Het auditpanel komt bij deze standaard voor de voltijd met haar verschillende studieroutes tot het oordeel '**voldoet**'. Hoewel het nieuwe toetsstelsel in alle studieroutes nog in ontwikkeling is, heeft de opleiding structureel aandacht voor de kwaliteitsborging en -verbetering van het toetsen en beoordelen. De opleiding beschikt over een degelijk toetsstelsel. De examen- en toetscommissie geven bovendien aantoonbaar invulling aan hun kwaliteitsborgende rol en vormen een kritische gesprekspartner voor de opleiding. Het komende jaar staat voor de opleiding vooral in het teken van de vertaling van het nieuwe toetsstelsel naar jaar 1 en 2 van de studieroute F&C-VT en in alle jaren van de studieroutes IFA(S). Het auditpanel vindt het belangrijk dat de opleiding dit zorgvuldig en voor alle studieroutes op een vergelijkbare wijze realiseert. Kleine verbeterpunten vindt het auditpanel daarnaast het op orde brengen van de toetsdossiers in alle studieroutes en het hanteren van een tentamenlengte die past bij de toets.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Gerealiseerd eindniveau

Vóór aanvang van het locatiebezoek ontving het auditpanel een lijst met eindwerken van voltijdafgestudeerden van de opleiding F&C van de afgelopen twee jaar. Daaruit heeft het auditpanel van vijftien afgestudeerden verdeeld over de drie studieroutes en over de twee leslocaties de afstudeerdossiers met een variatie in het eindcijfer gekozen en voorafgaand aan het locatiebezoek bestudeerd (zie Bijlage III – Geraadpleegde documenten).

Oud afstudeerprogramma F&CT VT en huidig afstudeerprogramma IFA(S)

Van de afstudeerprogramma's F&C-VT (oud) en IFA(S) bekeek het auditpanel eerst respectievelijk het *Onderzoeks- & Adviesrapport* of het *Research & Advisory Report* en vervolgens globaal naar de overige eindwerken. Het auditpanel vond de eindwerken van F&C-VT (oud) en IFA van het niveau dat van afgestudeerde bedrijfseconomen verwacht mag worden. De studenten lieten in de diverse eindwerken onder meer een gedegen vakinhoud en een bij het hbo-bachelorniveau passende onderzoekende houding zien. De bandbreedte in cijfers van de examinatoren kwam nagenoeg overeen met de oordelen van het auditpanel. De beoordelingen van de eindwerken zijn navolgbaar.

De kwaliteit van de eindwerken van IFAS vond het auditpanel wel voldoende, maar – ook in vergelijking met F&C-VT (oud) en IFA - aan de magere kant. Uit de gesprekken met het management en de docenten werd het het auditpanel duidelijk, dat de omvang van het eindwerk *Research & Advisory Report* (IFAS = 15 EC en F&C-VT/IFAS = 30 EC) er mede de oorzaak van is, dat de methodologische onderbouwing van studenten in het eindwerk beperkt is. De eindwerken zijn meer beschrijvend, dan verantwoordend van aard. Door het sturen op een smalle(re) onderzoeksvraag kunnen studenten, zo stelt het auditpanel, meer diepgang in dit eindwerk aanbrengen. Bovendien kunnen studenten meer refereren aan artikelen uit hooggerankte tijdschriften in plaats van uitsluitend literatuur van Internet. Dat IFAS-studenten vanaf het studiejaar 2018-2019 afstuderen op actuele, met de lectoraten afgestemde thema's vindt het auditpanel een mooie ontwikkeling. Bovendien waardeert het auditpanel het dat een fictieve bedrijfscoach sinds het studiejaar 2018-2019 participeert in het afstudeerproces en studenten laat nadenken over de toepassing van hun onderzoeksresultaten in de beroepspraktijk (zie Standaard 3).

In beide Engelstalige routes ziet het auditpanel daarnaast nog ruimte voor verbetering in het niveau van het Engels (zie Standaard 2), zonder dat de opleiding daarbij een academisch niveau nastreeft. Het ambtelijk willen schrijven bemoeilijkt studenten om juiste verbindingen tussen woorden te leggen. Dit komt de leesbaarheid van het eindwerk niet ten goede. IFAS overweegt om een *toereikende spelling en grammatica* onderdeel te laten zijn van de vormvereisten van elk eindwerk. Het auditpanel steunt de studieroute hierin en acht het wenselijk om voor alle studieroutes dezelfde voorwaarden te hanteren.

Nieuw afstudeerprogramma F&C-VT

Van F&C-VT (nieuw) bekeek het auditpanel eerst de beroepsproducten *Improving*, en *Reporting* en de reflectie *Financial van de toekomst* en vervolgens keek het globaal naar de andere beroepsproducten. In de beroepsproducten *Reporting* en *Improving* tonen studenten aan, dat zij door het werken in de beroepspraktijk een zinvolle persoonlijke en professionele ontwikkeling doormaken.

Tijdens de demonstratie die de opleiding verzorgde over het beroepsproduct *Improving*, werd het, het auditpanel duidelijk dat studenten zich daadwerkelijk ontwikkelen tot onderzoekende en kritische beginnend finance professionals, zoals de opleiding dat ook beoogt (zie Standaard 1 – Beoogde leerresultaten). Uit het gesprek met het management bleek dat onderzoekend vermogen integraal in termen als zelfstandig, verantwoordelijk en eigen initiatief nemend in de beroepsproducten herkenbaar zijn. Studenten die het nieuwe afstudeerprogramma hebben gevolgd, zijn kritischer, stellen zich vaker de 'waarom'-vraag en leren het vraagstuk nadrukkelijker in een bredere context plaatsen. Het auditpanel vindt het belangrijk dat de opleiding het (afstudeer)programma van de studieroutes IFA(S) hiermee in lijn brengt, zodat de opleiding alle studenten tot hetzelfde type professional opleidt.

Het eindwerk *Financial van de toekomst* bevat volgens het auditpanel mooie reflecties, waarin studenten zowel terugkijken als vooruitblikken. Het gebruik van een(zelfde) reflectiemethode kan bij enkele studenten nog voor meer structuur in het eindwerk zorgen, zo vindt het auditpanel.

Functioneren in de praktijk

Uit het *Dashboard Opleidingskwaliteit F&C* en het gesprek met de werkveldvertegenwoordigers blijkt dat het werkveld tevreden is over het niveau van de studenten. Het werkveld, waar het merendeel van de studenten in terecht komt, merkt het verschil tussen studenten die het oude en het nieuwe afstudeerprogramma F&C-VT hebben gevolgd. Hoewel beide type studenten op hbo-bachelorniveau hun werkzaamheden kunnen verrichten, zijn studenten die het nieuwe afstudeerprogramma hebben gevolgd, wendbaarder, nieuwsgieriger en gaan meer gestructureerd te werk. Het werkveld waardeert het opleveren van concrete beroepsproducten. Ook de alumni die het auditpanel sprak, zijn positief over het nieuwe afstudeerprogramma.

Uit het *Dashboard Opleidingskwaliteit F&C* blijkt ook dat het IFA(S)-werkveld tevreden is over het hbo-bachelorniveau van de studenten en de toegevoegde waarde die zij hen bieden. Studenten en docenten geven in de gesprekken aan, dat alumni – meestal na een vervolgstudie in Europa - vooral bij internationale bedrijven in hun geboorteland een baan vinden. Een beperkt aantal alumni blijft in Nederland. Kenmerkend voor IFA(S)-afgestudeerden is, dat zij onder meer sensitief en wendbaar zijn waar het gaat om cultuurverschillen tussen verschillende nationaliteiten. Wel staan vooral Aziatische studenten voor een dilemma: voegen zij zich in hun werk naar de cultuur in hun geboorteland of houden zij vast aan de in Nederland geleerde houding en vaardigheden. In dit kader kan de opleiding IFA(S)-studenten meer handvatten meegeven, zo vindt het auditpanel.

Weging en Oordeel

Het auditpanel komt bij deze standaard voor de voltijd met haar verschillende studieroutes tot het oordeel 'voldoet'. Het auditpanel vindt dat de studenten van alle studieroutes in de eindwerken laten zien, dat zij de beoogde leerresultaten hebben behaald. Het auditpanel heeft daarbij net als het werkveld en de alumni waardering voor het nieuwe afstudeerprogramma F&C-VT en het type professional dat de opleiding aflevert. Ook de meerwaarde van de Engelstalige studieroutes IFA(S) is voor het auditpanel en het werkveld zichtbaar.

Dat *het niveau van Engels in de eindwerken omhoog kan* en dat *IFAS-studenten meer diepgang in het eindwerk Research & Advisory Report moeten aanbrengen* doet, zo vindt het auditpanel, niets af aan zijn positieve oordeel. Alle studenten tonen in hun afstudeerdossier het hbo-bachelorniveau. Vanzelfsprekend bestaat hierin een bandbreedte. Ook het werkveld ziet verschillen tussen studenten die het oude of het nieuwe afstudeerprogramma F&C-VT volgden. Het is de verwachting van het auditpanel dat, zodra de opleiding de afstudeerprogramma van IFA(S) meer in lijn brengt met het nieuwe afstudeerprogramma F&C-VT, vooral IFAS-, maar ook IFA-studenten in de eindwerken een sterker onderzoekend vermogen zullen tonen.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Aansluitend bij de Saxion-visie *Doeners met Denkkraft* werkte de opleiding sinds september 2017 met veel passie en inzet aan de totstandkoming van het nieuwe afstudeerprogramma (jaar 3 en 4) van de studieroute F&C-VT. Het auditpanel is onder de indruk van dit nieuwe afstudeerprogramma dat in vergelijking met de oude afstudeerprogramma's van F&C-VT en IFA(S) nog meer de nadruk legt op de ontwikkeling van het onderzoekend vermogen, waaronder een zelfstandige en kritische houding van studenten. Los daarvan, hanteert de opleiding bij elke studieroute heldere beoogde leerresultaten, een bij elke doelgroep passende onderwijsleeromgeving en een degelijk toetsstelsel. Vooral de praktijkvoorbeelden en de toegankelijkheid van het docententeam waarderen studenten van alle studieroutes hoog. De opleiding voldoet volgens het auditpanel aan de basiskwaliteit en steekt daar op een aantal thema's bovenuit.

Het is volgens het auditpanel nu wenselijk om de balans op te maken; waar gaat het goed en waar kan het beter. Deze kennis dient de opleiding te benutten bij de verdere uitrol van de nieuwe visie naar eerdere studiejaren F&C-VT. Het auditpanel vindt het belangrijk dat de opleiding de opleidingscommissie daar sterker bij betreft. Daarnaast stelt - in lijn met het F&C-VT-programma - de herontwikkeling van het IFA(S)-programma de opleiding nog voor een stevige uitdaging. De vertaling dient op een zorgvuldige en - voor zover mogelijk - voor alle studieroutes op een vergelijkbare wijze plaats te vinden. Het auditpanel vindt dat de opleiding tijdens het herontwerp de kansen van kruisbestuiving tussen F&C-VT en IFA(S) dient te benutten.

Op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel voor de voltijdvariant⁷ van de opleiding Finance & Control van Saxion Hogeschool tot 'voldoet' voor alle vier de standaarden. Het auditpanel komt derhalve voor de opleiding als geheel tot het oordeel 'positief'. Het adviseert de NVAO tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

⁷ De kwaliteit van de uitfaserende deeltijdvariant van de opleiding Finance & Control maakte geen onderdeel uit van het oordeel van het auditpanel.

6. AANBEVELINGEN

Hierover volgen drie aanbevelingen voor de opleiding Finance & Control naar aanleiding van de audit.

Profilering

De opleiding kan zich nog nadrukkelijker onderscheiden door het lectoraatsthema *Blockchain* breder te definiëren en sterker toe te passen op het bedrijfseconomisch domein. Het auditpanel denkt bijvoorbeeld aan het thema *Finance ICT & Blockchain* waar ook Big data, Data-analytics en Process Mining onderdeel vanuit maken. Het onderwijs dat de opleiding op dit terrein reeds verzorgt (o.a. *Tableau* en *Power BI*) sluit hier ook beter bij aan. Door kennisvalorisatie op dit bredere en meer bij de huidige problematiek passende thema kan de opleiding op termijn beter zicht krijgen op de impact van blockchain op het financiële domein.

Studentenpopulatie betrekken bij de doorontwikkeling van het onderwijs

De opleidingscommissie kan aan toegevoegde waarde winnen doordat zij een structurele plaats krijgt in de evaluatiecyclus en in een eerder stadium bij de ontwikkeling van het nieuwe onderwijs wordt betrokken. Het besluit van het management om de opleidingscommissie op opleidings- in plaats van academieniveau in te richten, biedt de opleiding de kans om daarin docenten en studenten van *alle* studieroutes zitting te laten nemen. Zo ontstaan ook kortere lijnen tussen de opleidingscommissie en de gehele studentenpopulatie. Bovendien kan de opleiding haar evaluaties meer betrouwbaar maken door ook één-op-één met studenten in gesprek te gaan. Het auditpanel trof in de diverse gesprekken een krachtige groep studenten die het zonder meer in staat acht tot het geven van feedback en -forward.

Kruisbestuiving Nederlands- en Engelstalige routes

Het auditpanel acht het raadzaam dat de opleiding bij de verdere uitrol van het nieuwe programma de kansen benut voor de toename van de kruisbestuiving tussen studenten F&C-VT, IFA en IFAS. Zowel Nederlands- als Engelstalige studenten kunnen hun interculturele vaardigheden ontwikkelen in projecten die zij in de internationale (beroeps)context uitvoeren en/of tijdens het gezamenlijk volgen of mixen van klassen. Afgestudeerden beschikken dan niet alleen over een sterkere internationale oriëntatie. Zij kunnen ook een beginnend internationaal netwerk meebrengen naar hun toekomstige werkplek. De studieroutes kunnen bovendien elkaars netwerk van stage- en afstudeerbedrijven en andere werkveldcontacten sterker benutten bij het herontwerp van de programma's en de toetsing in de verschillende studieroutes. Een juiste afspiegeling van het (inter)nationale speelveld waarin afgestudeerden terecht komen, in de werkveldcommissie kan de kruisbestuiving tussen de verschillende studieroutes eveneens ten goede komen.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Saxion Hogeschool hbo-bacheloropleiding Finance & Control voltijd⁸	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

⁸ De NVAO neemt het positieve oordeel in het kader van het Experiment Leeruitkomsten over het deeltijdonderwijs van SPS in het accreditatiebesluit van deze opleiding over (zie H3 Inleiding). De kwaliteit van de uitfaserende deeltijdvariant van de opleiding F&C maakte derhalve geen onderdeel uit van het oordeel van het auditpanel.

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling⁹ t.b.v. hbo-bacheloropleiding Finance & Control – Saxion Hogeschool – 14 november 2019

Tijd	Gespreksronde	Thema	Namen
8.15 - 9.00	Inloop & intern overleg		Auditpanel
9.00 - 9.45	Kick-off	Kennismaking en vaststellen definitief programma. Presentatie: visie FEM, strategisch beleid FEM, missie, continue verbeteren, marktpositie en instroom, relatie beroepenveld en onderwijsvernieuwing en -ontwikkeling.	Directeur, manager, teammanager, onderwijskundige en curriculum voorzitters (F&C, IFA en IFAS)
9.45 - 10.00	Intern overleg	Auditpanel	Auditpanel
10.00 - 10.45	Gesprek met studenten leerjaar 1, 2, 3 en 4, inclusief OC en AR	Ervaringen met onderwijs, toetsen en beoordelen.	Afvaardiging studenten. Splitsen in 2 groepen: <ul style="list-style-type: none"> - 1 Nederlandstalig gesprek in H.023: 3 F&C-VT-studenten, inclusief studentlid AR - 1 Engelstalig gesprek in H0.26: 3 IFA-studenten en 1 IFAS-student
10.45 - 11.00	Intern overleg	Auditpanel	Auditpanel
11.00 - 12.00	Gesprek met docenten	Relatie beroepenveld, onderwijsvernieuwing en onderwijsontwikkeling, landelijke eindkwalificaties versus beroepstaken, samenhang programma, toetsen en beoordelen, beroepstaken jaar 3 en jaar 4, internationalisering, deskundigheidsbevordering & studieloopbaanbegeleiding.	Afvaardiging van docenten zowel VT-F&C, IFA en IFAS als SLB en afstuderen (inclusief begeleiders en beoordelaars)
12.00 - 12.30	Intern overleg & lunch ¹⁰	Auditpanel	Auditpanel
12.30 - 13.00	Rondleiding & Obeya	Inclusief korte rondleiding (Continue verbeteren (obeya), lectoraten Blockchain en Business Modellen, Honours Programme & MOOC)	Auditpanel, lector Blockchain, vertegenwoordiger MOOC en drietal vertegenwoordigers honeurs programme.

⁹ In verband met de privacywetgeving zijn in het programma uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

¹⁰ Tijdens de lunch gaf de opleiding op verzoek van het auditpanel een demonstratie over het afstuderen in beroepsproducten van F&C-VT. Voorafgaand aan het locatiebezoek kon het auditpanel niet goed doorklikken naar de onderliggende stukken in de digitale portfolio's. Het aangepaste programma gaf het auditpanel ook de gelegenheid om aanvullende vragen te stellen over het programma van IFA en IFAS. Dit demonstratie nam meer tijd in beslag dan een half uur, waardoor het onderdeel *Rondleiding/Obeya* tijdens het locatiebezoek is doorgeschoven naar de pending issues.

Tijd	Gespreksronde	Thema	Namen
13.00 - 13.45	Examen- en toetscommissie	Toetsen en beoordelen, resultaten en rendementen, bezwaar en beroep, vrijstellingen, instroom, studeerbaarheid en studielast.	Twee leden examencommissie en twee leden toetscommissie
13.45 - 14.00	Intern overleg	Auditpanel	Auditpanel
14.00 - 14.45	Werkveld-commissie	Vanuit het oogpunt van de bedrijven beroepstaken.	Drie werkveld-vertegenwoordigers en twee alumni
14.45 - 15.00	Managementteam en curriculum voorzitters	Afwikkeling openstaande onderwerpen voor zover nog niet geadresseerd. Terugkoppeling eerste bevindingen.	Directeur, Manager, Teammanager en curriculum voorzitters (F&C, IFA en IFAS)
15.00 - 15.45	Vorbereiding terugkoppeling	Auditpanel	Auditpanel
15.45 - 16.30	Terugkoppeling	Terugkoppeling visitatie.	
16.30 - 17.30	Ontwikkelgesprek	Opleiding stelt thema's voor en nodigt deelnemers uit. Opleiding maakt verslag.	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

Voorafgaand aan het locatiebezoek meldde zich twee studenten bij de secretaris voor het Digi-sprekkuur. De secretaris liet de studenten per e-mail weten hoe het auditpanel met hun bericht is omgegaan.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtname van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon en NQA waarbij zowel Hobéon als NQA twee hogescholen hebben beoordeeld. Afstemming tussen alle deelpanels heeft plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief** indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief onder voorwaarden** indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **negatief** indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

Hoofddocumenten:

- Toets- en Onderwijsplannen F&C en IFA(S) 2019-2020
- Dashboard Opleidingskwaliteit F&C
- Kwaliteits- en prestatieprofiel F&C
- Studentenhoofdstuk accreditatie F&C
- Opleidingsdocument F&C Saxion

Overige documenten die betrekking hebben op:

- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Verbinding landelijke en kwalificaties F&C en beroepstaken
- School of Finance and Accounting Internationaliseringsbeleid 2019 – 2023
- Schematisch programmaoverzichten per studieroute
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken
- Jaarverslag examencommissie en jaarverslag opleidingscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen en beoordelingen.

Het panel heeft van vijftien studenten de set met eindwerken bestudeerd: drie van IFA, drie van IFAS en negen van F&C-VT. Van deze negen studenten F&C-VT volgden drie studenten het oude en zes studenten het nieuwe afstudeerprogramma en daarnaast zijn vier studenten op de leslocatie in Deventer en vijf studenten op de leslocatie in Enschede afgestudeerd.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 22 juli 2019 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Finance & Control van Saxion Hogeschool, onder de nummers 008608 en 008619. Een voorstel voor de wijziging van de samenstelling van het auditpanel heeft Hobéon d.d. 14 oktober 2019 aan de NVAO voorgelegd. Het studentlid is vervangen.

Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Bedrijfseconomie Noord / Oost Nederland
----------------------	---

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
R.J.M. van der Hoorn MBA	Voorzitter	Zelfstandig adviseur in organisatieontwikkeling, -advisering en financiering voor bedrijven, overheden, verenigingen en stichtingen.
J.J. Berendsen-de Kruijf MSc BA	Lid	Opleidingsmanager Finance & Control, docent bij Hogeschool Utrecht en belastingconsulente bij Adviesgroep Nieuwegein.
prof. dr. ir. J.M. Bots	Lid	Emeritus hoogleraar Controlling bij Universiteit Nyenrode.
G. Teunissen	Studentlid	4 ^e jaars student Finance & Control HAN

I.M. Gies Broesterhuizen	Secretaris	Sinds 2010 door de NVAO getraind als secretaris.
--------------------------	------------	--

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl